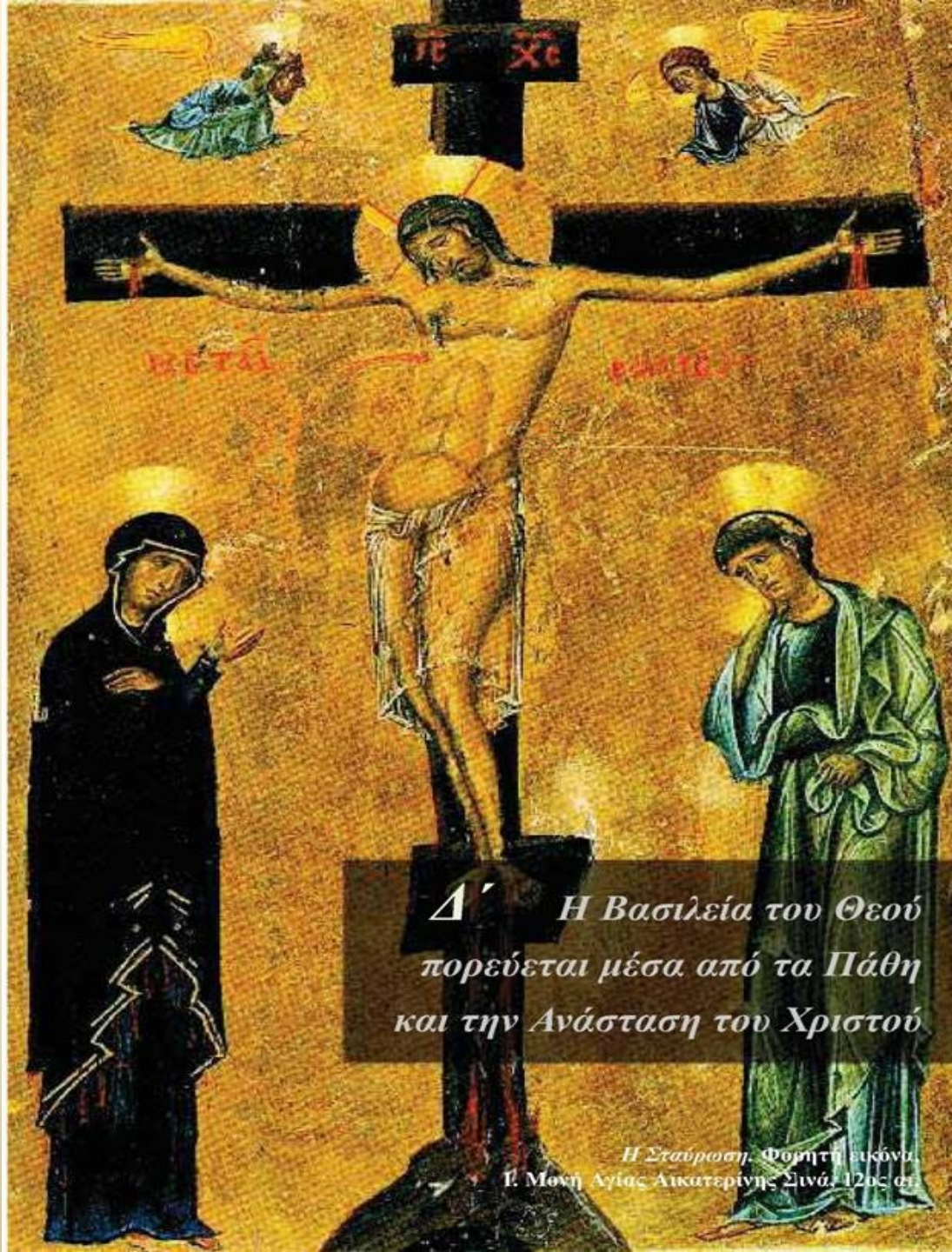

*Δ' Η Βασιλεία του Θεού
πορεύεται μέσα από τα Πάθη
και την Ανάσταση του Χριστού*

*Η Σταύρωση. Φορητή εικόνα.
Γ. Μονή Αγίας Αικατερίνης Σινά. 12ος αι.*

Η ΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΛΑΖΑΡΟΥ

Ἐγώ εἰμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωή

Ιω 11, 1 Κάποιος που λεγόταν Λάζαρος, αρρώστησε. Ήταν από τη Βηθανία¹...

3 Έστειλαν... οι αδερφές του μήνυμα στον Ιησού², και του έλεγαν: "Κύριε, ο αγαπημένος σου φίλος είναι άρρωστος"...

5 Ο Ιησούς αγαπούσε τη Μάρθα και την αδερφή της, καθώς και τον Λάζαρο...

17 Όταν... έφτασε ο Ιησούς, ο Λάζαρος βρισκόταν κιόλας τέσσερις μέρες στο μνήμα.

18 Η Βηθανία ήταν κοντά στα Ιεροσόλυμα...

19 Πολλοί από τους Ιουδαίους της πόλης είχαν έρθει στη Μάρθα και στη Μαρία, να τις παρηγορήσουν για τον θάνατο του αδερφού τους.

20 Όταν όμως η Μάρθα έμαθε ότι έρχεται ο Ιησούς, πήγε να τον προϋπαντήσει, ενώ η Μαρία έμεινε στο σπίτι.

21 Είπε τότε η Μάρθα στον Ιησού: "Κύριε, αν ήσουν εδώ, ο αδερφός μου δεν θα πέθαινε.

22 Ξέρω όμως πως και τώρα, ό,τι κι αν ζητήσεις από τον Θεό, ο Θεός θα σου το δώσει".

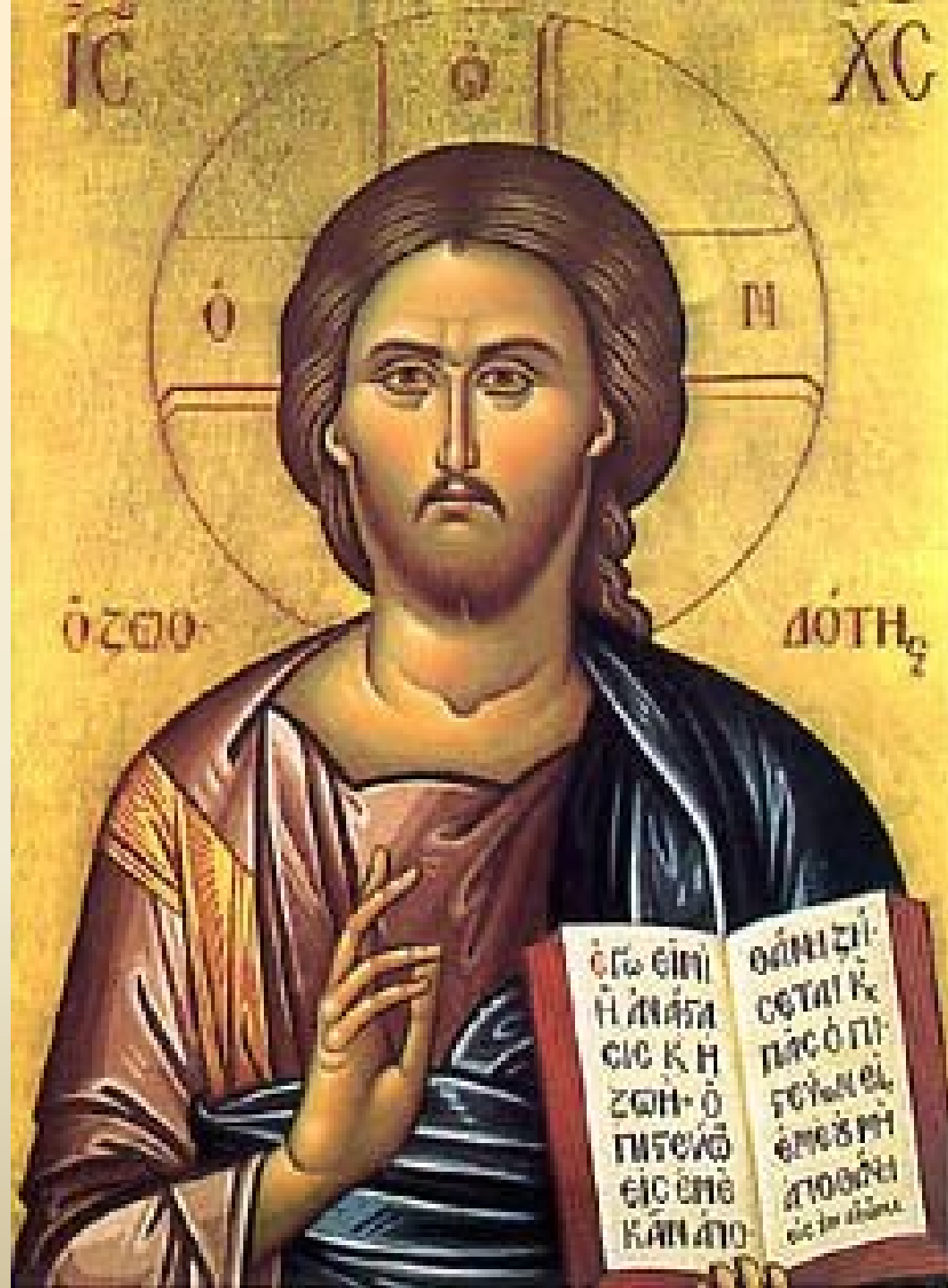
23 "Ο αδερφός σου θα αναστηθεί", της λέει ο Ιησούς.

24 "Ξέρω πως θα αναστηθεί, όταν θα γίνει η ανάσταση στην έσχατη ημέρα", του απάντησε η Μάρθα.

25 Τότε ο Ιησούς της είπε: "Εγώ είμαι η ανάσταση και η ζωή' εκείνος που πιστεύει σ' εμένα, κι αν πεθάνει, θα ζήσει'

26 και καθένας που ζει και εμπιστεύεται σ' εμένα δεν θα πεθάνει ποτέ. Το πιστεύεις αυτό;"

27 "Ναι, Κύριε", του λέει, "εγώ το έχω πιστέψει πως εσύ είσαι ο Χριστός, ο Υιός του Θεού, που περιμέναμε να 'ρθεί στον κόσμο".

ΙC

XC

Ο

Μ

Ο ΖΩΟ

ΔΟΤΗΣ

ΕΓΩ ΕΙΜΙ
Η ΑΝΑΓΗ
ΣΙC Κ Η
ΖΩΗ· Ο
ΠΙΣΤΕΥΩ
ΕΙC ΕΜΕ
ΚΑΙ ΑΠΟ

ΘΑΝΑΤΟΥ
ΣΩΤΗC ΕCΤΙΝ ΚΑΙ
ΠΑC Ο ΠΙ
ΣΤΕΥΩΝ ΕΙ
ΣΤΕΝ ΕΝ
ΑΙΩΝΑΙC
ΑΜΗΝ

28 Αφού τα είπε αυτά, έφυγε και ειδοποίησε κρυφά την αδερφή της τη Μαρία, λέγοντας: "Ο Διδάσκαλος έφτασε και σε ζητάει".

29 Εκείνη, μόλις το άκουσε, σηκώθηκε γρήγορα και έτρεχε να πάει κοντά του...

31 Οι Ιουδαίοι που ήταν στο σπίτι και την παρηγορούσαν... την ακολούθησαν...

32 Η Μαρία όμως, όταν ήρθε εκεί που ήταν ο Ιησούς, καθώς τον αντίκρισε, έπεσε στα πόδια του

33...Ο Ιησούς, όταν την είδε να κλαίει, να κλαίνε και οι Ιουδαίοι που είχαν έρθει μαζί της, λυπήθηκε βαθιά και ταράχτηκε.

34 "Πού τον έχετε βάλει;" τους ρώτησε. Του λένε: "Κύριε, έλα και δες".

35 Ο Ιησούς δάκρυσε³.

36 "Δες πόσο τον αγαπούσε!" έλεγαν οι Ιουδαίοι...

38 Ο Ιησούς, ταραγμένος πάλι και θλιμμένος μέσα του, έρχεται στο μνήμα. Αυτό ήταν μια σπηλιά που την είσοδό της την έφραζε μια μεγάλη πέτρα.

39 Λέει ο Ιησούς: "Βγάλτε την πέτρα". Του λέει η Μάρθα...: "Κύριε, τώρα πια θα μυρίζει άσχημα , γιατί είναι τέσσερις μέρες στο μνήμα".

40 Της λέει ο Ιησούς: "Δεν σου είπα πως, αν πιστέψεις, θα δεις τη δύναμη του Θεού;"

41 Έβγαλαν λοιπόν την πέτρα από το μνήμα του νεκρού. Τότε ο Ιησούς σήκωσε τα μάτια ψηλά και προσευχήθηκε.

43 (Υστερα) κραύγασε με φωνή δυνατή: "Λάζαρε, έλα έξω!"

44 Βγήκε ο νεκρός με δεμένα τα πόδια και τα χέρια ... και το πρόσωπό του ήταν περιτυλιγμένο⁴ ... Τους λέει τότε ο Ιησούς: "Λύστε τον και αφήστε τον να περπατήσει".

45 Πολλοί από τους Ιουδαίους, αυτοί που είχαν έρθει να επισκεφτούν τη Μαρία και είχαν δει τι έκανε ο Ιησούς, πίστεψαν σ' αυτόν.

46 Μερικοί όμως από αυτούς... πήγαν στους Φαρισαίους και τους είπαν αυτά που έκανε ο Ιησούς.

47 Συγκάλεσαν τότε οι αρχιερείς και οι Φαρισαίοι συμβούλιο και έλεγαν: "Τι θα κάνουμε; Πολλά σημεία κάνει αυτός ο άνθρωπος.

48 Αν τον αφήσουμε να συνεχίσει έτσι, όλοι θα πιστέψουν σε αυτόν και τότε θα επέμβουν οι Ρωμαίοι και θα καταστρέψουν και τον Ναό μας και το έθνος μας".

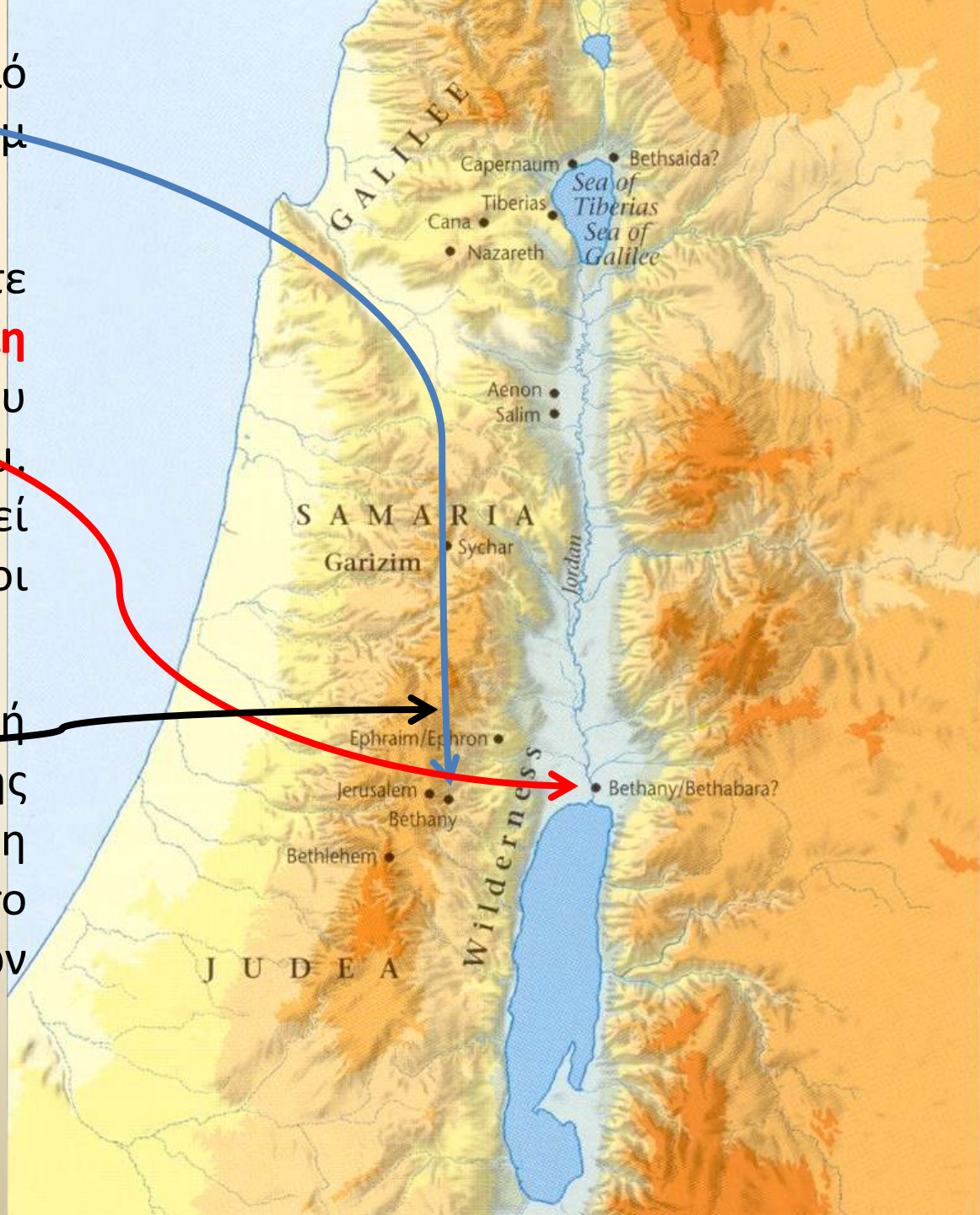
53 Από εκείνη λοιπόν την ημέρα αποφάσισαν να τον θανατώσουν.

54 Γι' αυτό ο Ιησούς... έφυγε από κει και πήγε στην περιοχή κοντά στην έρημο, σε μια πόλη που την έλεγαν Εφραΐμ⁵. Εκεί έμεινε μαζί με τους μαθητές του.

1. Η **Βηθανία** ήταν ένα χωριό 3 χλμ. ΝΑ της Ιερουσαλήμ (βλ. χάρτη).

2. Ο Ιησούς βρισκόταν τότε με τους μαθητές στην **άλλη Βηθανία** (ανατολικά του Ιορδάνη), γύρω στα 40 χλμ. απόσταση (βλ. χάρτη). Εκεί έστειλαν το μήνυμά τους οι αδερφές του Λαζάρου.

5. Η **Εφραίμ** ήταν μια μικρή κωμόπολη 13 χλμ. ΒΑ της Ιερουσαλήμ. Αυτή και η γύρω περιοχή ήταν το καταφύγιο καταζητούμενων (επαναστατών κ.λπ.).

4. Φροντίδες για τους νεκρούς πριν την ταφή τους: Πρώτα έπλεναν και σκούπιζαν το σώμα τους. Έστερα το τύλιγαν με λευκές πλατειές και μακριές πάνινες λουρίδες, βουτηγμένες σε αρώματα, που τις ονόμαζαν "οθόνια". Με στενότερες τέτοιες λουρίδες έδεναν τα χέρια και τα πόδια τους. Το κεφάλι τους το περιτύλιγαν με το "σουδάριο" (λευκό αρωματισμένο μαντίλι).

Επεξεργασία

1. Η ευαγγελική διήγηση έχει τις παρακάτω πέντε σκηνές:

α) στ. 1-5

β) στ. 17-27

γ) στ. 28-36

δ) στ. 38-44

ε) στ. 45-54

Γράψτε έναν τίτλο που να αποδίδει ό,τι διαδραματίζεται στην κάθε μια σκηνή.

α) στ. 1-5: Ο Ιησούς πληροφορείται το θάνατο του Λαζάρου

β) στ. 17-27: Ο Ιησούς φτάνει στη Βηθανία και κηρύττει το μήνυμα της Ανάστασης όλων όσων πιστεύουν σ' Αυτόν

γ) στ. 28-36: Ο Ιησούς συναντάται με τη Μαρία και θλίβεται βαθιά μπροστά στον τάφο του Λαζάρου

δ) στ. 38-44: Ο Ιησούς προσεύχεται και καλεί το Λάζαρο να βγει από το μνήμα

ε) στ. 45-54: Οι Φαρισαίοι ταραάζονται και αποφασίζουν τη θανάτωση του Ιησού.

2. Υπογραμμίστε στο κείμενο τα σημεία, όπου φαίνονται οι φιλικές σχέσεις και τα συναισθήματα του Ιησού για τον Λάζαρο και τις αδερφές του.

Ιω 11, 5 Ο Ιησούς αγαπούσε τη Μάρθα και την αδερφή της, καθώς και τον Λάζαρο...

33 Ο Ιησούς... λυπήθηκε βαθιά και ταραχτήκε.

35 Ο Ιησούς δάκρυσε.

36 "Δες πόσο τον αγαπούσε!" έλεγαν οι Ιουδαίοι...

3. Διαβάστε προσεκτικά τα λόγια του Ιησού στους στίχους 25, 26 και 40. Τι φανερώνουν ότι είναι ο Ιησούς και η καινούρια πραγματικότητα ζωής που αυτός έφερε; Και τι ελπίδες δίνουν σε όλους που αντιμετωπίζουν τον θάνατο;

Τα λόγια του Ιησού “Εγώ είμαι η Ανάσταση και η Ζωή. Εκείνος που πιστεύει σε εμένα, κι αν πεθάνει, θα ζήσει. Και καθένας που ζει και εμπιστεύεται εμένα, δε θα πεθάνει ποτέ... Δεν σου είπα πως, αν πιστέψεις, θα δεις τη δύναμη του Θεού;” (Ιω 11, 25-26.40), φανερώνουν:

- Εγώ είμαι αυτός που δημιούργησε τον κόσμο και έδωσε στα σύμπαντα ζωή.
- Εγώ είμαι αυτός που θέλω να έχουν οι άνθρωποι ζωή που να μην τη σταματάει ο θάνατος.
- Εγώ ήρθα στον κόσμο και με την Ανάστασή μου νίκησα για πάντα την εξουσία του θανάτου.
- Οι άνθρωποι που ανέστησα ήταν τα σημάδια νίκης της Ζωής.
- Όποιος μ’ εμπιστεύεται κι αγωνίζεται να έχει καλές σχέσεις με μένα και με όλα τα πλάσματά μου, να είναι βέβαιος ότι με το θάνατό του η ζωή του δε χάνεται, αλλά βρίσκεται κοντά μου περιμένοντας το σάλπισμα της ανάστασης όλων των νεκρών.

4. Όλα τα στοιχεία της δ' σκηνής του κειμένου εξιστορούνται στην εικόνα της ανάστασης του Λαζάρου. Παρατηρώντας την εικόνα περιγράψτε:

- α. το τοπίο της σκηνής
- β. τη στάση και την έκφραση του Ιησού
- γ. τη στάση και την έκφραση των αδερφών του Λαζάρου
- δ. τη σκηνή του αναστημένου Λαζάρου στην είσοδο του μνήματος
- ε. οι δύο ομάδες ανθρώπων

Το τοπίο της σκηνής

Κυρίαρχο στοιχείο στην εικόνα είναι ο βράχος. Η σκληρότητα και η αγριότητα του τοπίου ίσως θέλουν να τονίσουν περισσότερο την αγριότητα του θανάτου και την ερημιά που προκαλεί στον άνθρωπο. Ο βράχος έχει φορά προς τον ουρανό, σημείο που δείχνει ότι όλη φύση είναι δημιούργημα του Θεού και στρέφεται προς Αυτόν. Χαρακτηριστικός είναι ο τάφος του Λαζάρου, στον οποίο φαίνονται οι συνήθειες των Ιουδαίων.

Η στάση και η έκφραση του Ιησού

Η στάση του Ιησού αποπνέει τη δύναμή του. Το πρόσωπό του είναι αυστηρό και το βλέμμα του διαπεραστικό. Στην όλη στάση του, καθώς και στην επιτακτική κίνηση του χεριού του φαίνεται ο Κύριος της Ζωής και του Θανάτου.

Η στάση και η έκφραση των αδελφών του Λαζάρου

Στάση δέησης και εμπιστοσύνης προς το Χριστό εκφράζει η παρουσία της Μάρθας και της Μαρίας.

Η σκηνή του αναστημένου Λαζάρου στην είσοδο του μνήματος

Απέναντι από το Χριστό βρίσκεται ο τάφος λαξευμένος στο βράχο και μέσα του βρίσκεται ο Λάζαρος. Είναι τυλιγμένος με λωρίδες (τις κειρίες του Ευαγγελίου) και στέκεται στο άνοιγμα του τάφου. Είναι χλωμός με βασανισμένη όψη, γιατί έχει επιστρέψει από τον Άδη, νέος στην ηλικία με μαύρο γένι. Κάποιος του αφαιρεί τα σάβανα και άλλος σηκώνει την πλάκα του τάφου και την παραμερίζει.

Οι δύο ομάδες ανθρώπων

Πίσω από το Χριστό βρίσκεται ο λαός, ο οποίος έχει στάση θαυμασμού, μπροστά στο γεγονός της Ανάστασης. Είναι οι άνθρωποι που πίστεψαν το Χριστό μετά την Ανάσταση του Λαζάρου. Μπροστά στο κτήριο της Συναγωγής εικονίζονται σε επιφυλακτική στάση οι Φαρισαίοι, οι οποίοι αποφάσισαν στη συνέχεια να θανατώσουν τον Ιησού.

Ἡ ἙΓΕΡΣΙΣ ΤΟΥ ΛΑΖΑΡΟΥ

Η Έγερση του Λαζάρου,
φίλου του Χριστού, μετά τον
τετραήμερό του θάνατο,
προμηνύει την Ανάσταση του
Χριστού.

*Ι.Μ. Σταυρονικήτα, Θεοφάνης
Στρελίτζας ο Κρής, 1546*

Giotto- Raising Lazarus

Βασικά στοιχεία του μαθήματος

- Όσα είπε ο Ιησούς στη Μάρθα, και τα επιβεβαίωσε με την ανάσταση του αδερφού της Λαζάρου, φώτισαν το πρόβλημα της ζωής και του θανάτου.
- Από τότε όσοι στηρίζονται στον Ιησού και τον εμπιστεύονται μπορούν να μην αγωνιούν για τον θάνατο. Ξέρουν **ότι η ζωή τους είναι στα χέρια του Θεού της αγάπης.**
- **Όποιος δέχεται τα πιο πάνω ξέρει ότι την τελευταία λέξη στη ζωή δεν έχει ο θάνατος αλλά όσα είπε ο Χριστός.**

Ο τάφος
του Λαζάρου
στη Βηθανία

חפזת אחר יהודה והשומרון
מסוד הדמות
קבר אלעזר (לזארוס)
قبر العزار
ST. LAZARUS TOMB
וא לשמור על קדושת המקום
بإحسان واحترام القدسية المكان
KINDLY SHOW RESPECT FOR
THE SANCTITY OF THIS SITE

Το μνημείο στη σημερινή του μορφή

Ο τάφος του Λαζάρου βρίσκεται στο βάθος του μνημείου και έχει τη μορφή ταφικού δωματίου. Ο χώρος της σπηλιάς έχει διαμορφωθεί κατάλληλα για να δεχτεί το νεκρό σώμα.

Ο Λάζαρος μετά την ανάστασή του

Η παράδοση αναφέρει ότι ο Λάζαρος μετά την ανάστασή του θέλοντας να αποφύγει το μίσος των αρχιερέων κατέφυγε στο Κίτιο της Κύπρου γύρω στο 33 μ.Χ.

Εδώ τον συνάντησαν οι απόστολοι Παύλος και Βαρνάβας, όταν μετέβαιναν από τη Σαλαμίνα στην Πάφο, και τον χειροτόνησαν ως πρώτο επίσκοπο Κιτίου. Την εκκλησία του Κιτίου εποίμανε με στοργή κι αγάπη δεκαοκτώ περίπου χρόνια μέχρι το τέλος της ζωής του.

Όταν ξαναπέθανε, οι Κύπριοι του έχτισαν ναό που σώζεται ως σήμερα.

Η Εκκλησία τον τιμά ως άγιο (το Σάββατο του Λαζάρου, παραμονή των Βαΐων).

Άγιος Λάζαρος

Τοιχογραφία Ι.Ν.Παναγίας του Αρακά - Λαγουδερά Κύπρου(1192)